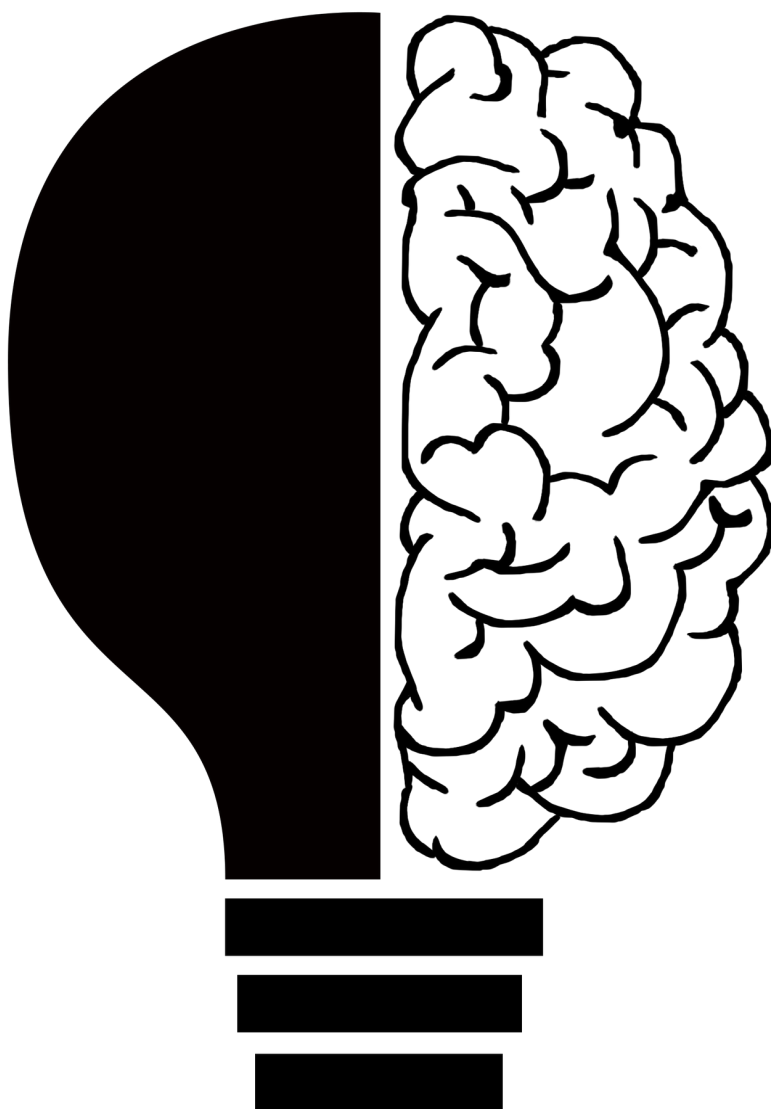

Werk maken van *kritisch denken* in hbo curricula

16 november 2017
Expertmeeting
Vereniging Hogescholen

Anita Heijltjes
Peter Verkoeijen

Lectoraat Brein & Leren
Avans Hogeschool

Inhoud

- Kritisch denken **ervaren**
- Kritisch denken **leren**
- Kritisch denken **integreren**

Welke optie is het meest waarschijnlijk?

1. Connor is een Schot
2. Connor is een Italiaan

Els

getrouwd

Job

??

Bas

niet getrouwd

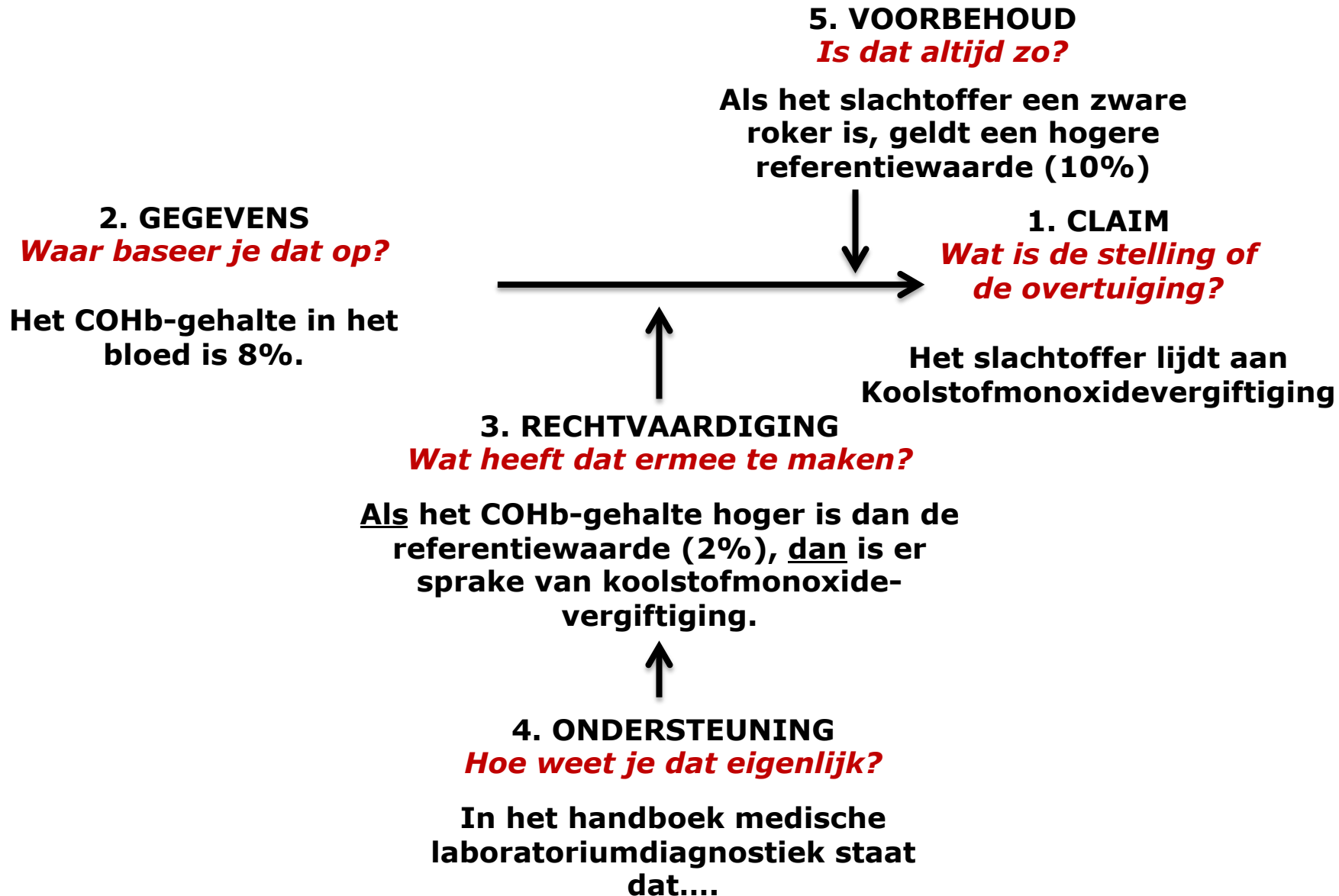
Kijkt een getrouwd persoon naar een niet-
getrouwd persoon?

- 1. Ja**
- 2. Nee**
- 3. Niet vast te stellen**

CLAIM

Het slachtoffer lijdt aan koolstofmonoxidevergiftiging

Uiteindelijke claim

Het slachtoffer lijdt
waarschijnlijk aan
koolstofmonoxidevergiftiging

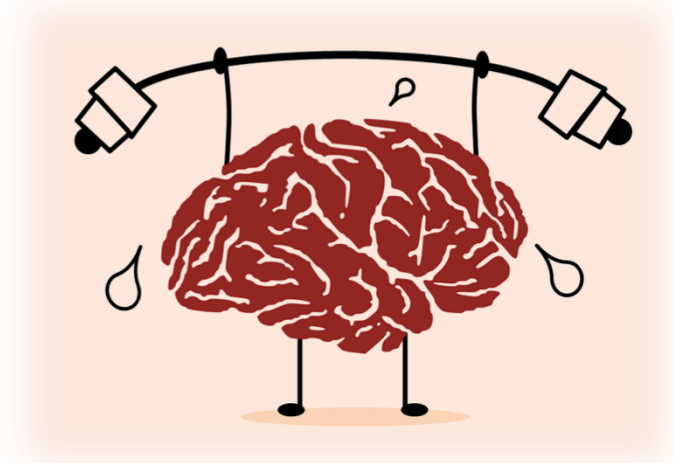
'Two minds in one brain' (Evans, 2010)

Type 1 denken

Weinig inspanning, autonoom,
intuïtief, parallel, snel

Type 2 denken

Inspanning, bewust, reflectief,
analytisch, sequentieel, langzaam

Kahneman & Tversky

Vaardigheden:

Interpreteren
Analyseren
Evalueren
Concluderen
Verklaren
Zelf reguleren

Werkdefinitie kritisch denken

Kritisch denken betekent dat je **redeneert** en **reflecteert** voordat je een standpunt inneemt, of besluit hoe te handelen en dat je kunt **verklaren** waarop dat standpunt/ besluit is gebaseerd (gebaseerd op APA, 1990)

**Kennis &
vaardigheden**

houding

Denkhouding:

Ruimdenkend
Door willen denken

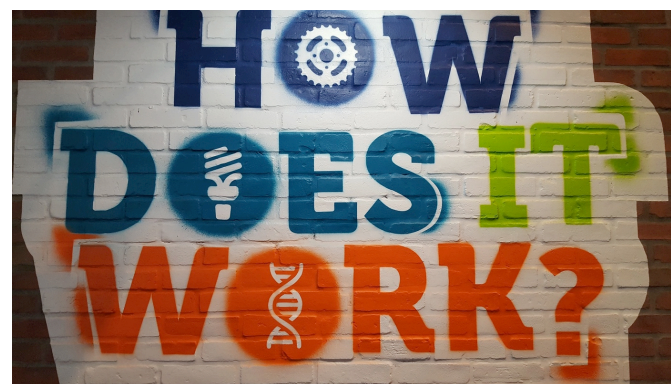
1. denkhouding

Hoewel bekend is dat de denkhouding van invloed is op het kritisch denken, heeft het trainen van de denkhouding in het hbo weinig zin.

2. Curriculum

Als hbo docenten hun studenten stimuleren om diepgaand na te denken over beroeps-gerelateerde onderwerpen, dan ontwikkelt zich ook het kritisch denken.

3. Curriculum

Kritisch denken kun je het beste in een stand-alone programma aan bieden.

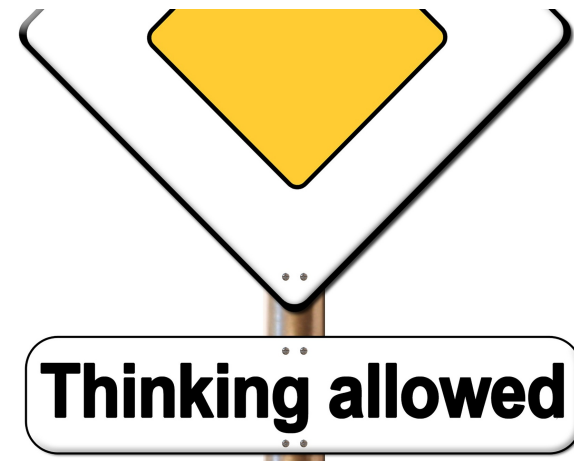
4. Didactiek

De didactische aanpak van het kritisch leren denken bepaalt het effect en de transfer van het geleerde.

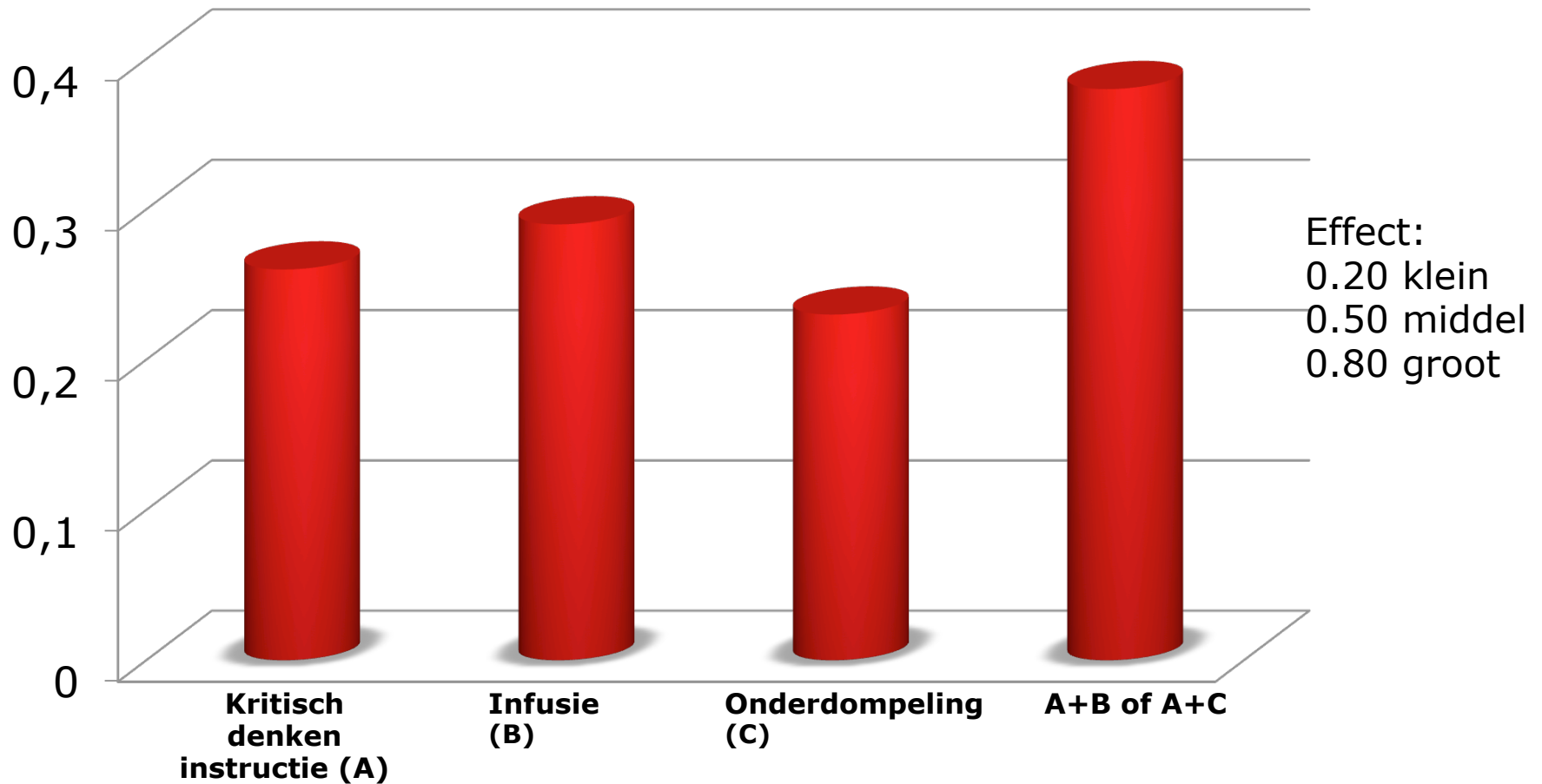

5. Cultuur

Kritisch denken heeft pas kans van slagen als het is ingebed in de opleidingscultuur.

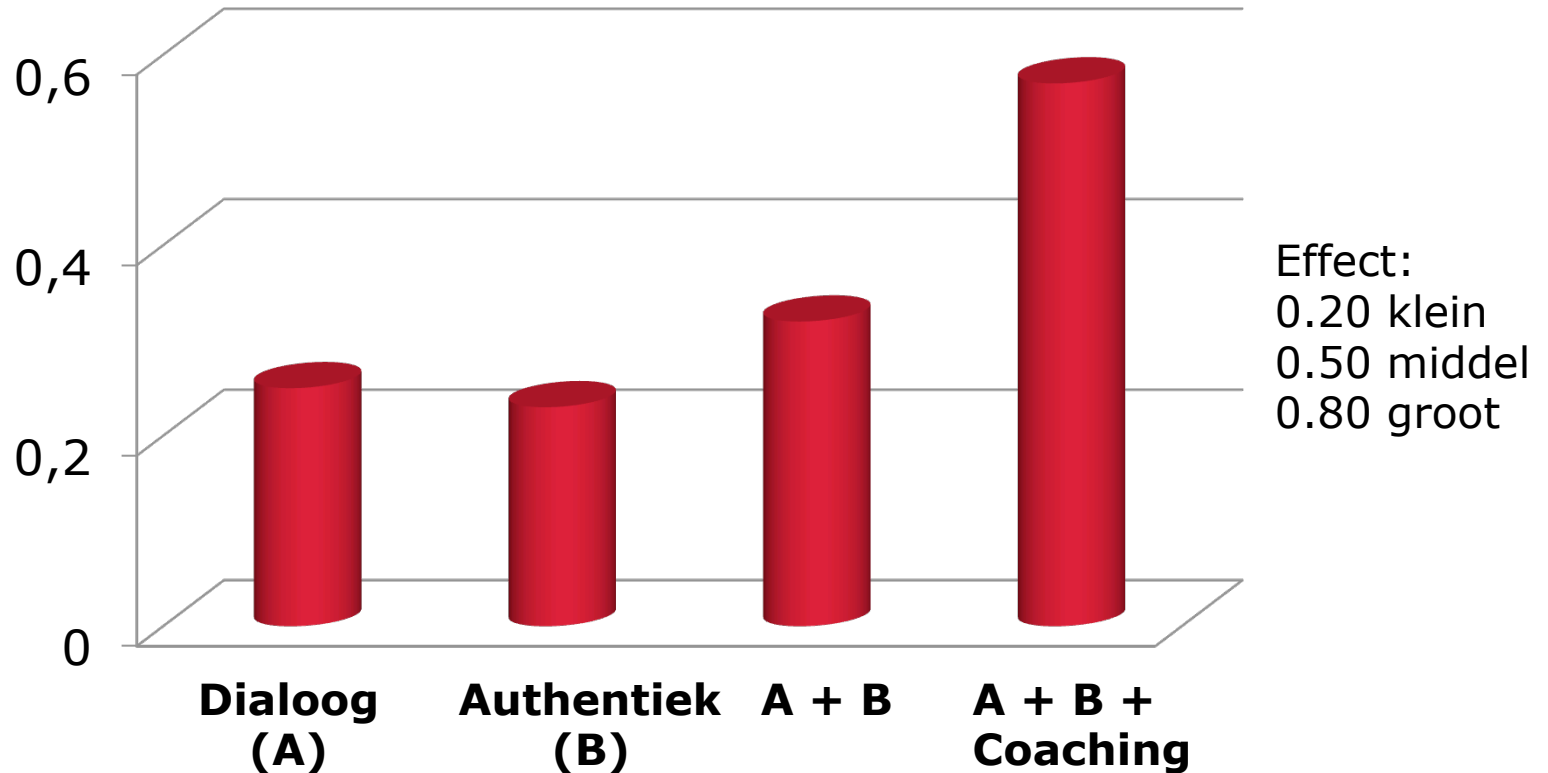

Onderwijs in kritisch denken

Abrami et al., 2014

Effect werkvormen op kritisch denken

Abrami et al., 2014

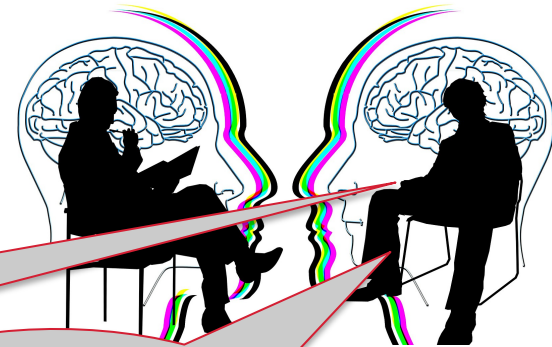
Dialogo/Authentiek/Coaching

"Ik ben de baas omdat ik het hier voor het zeggen heb!!"

Waar baseer je dat op?

Wat heeft dat er mee te maken?

"Van mening veranderen is een teken van zwakte..."

"Als mensen kritiek op me leveren, hebben ze meestal de feiten niet op een rijtje..."

Kritisch denken binnen Avans

- Onderzoek naar kritisch leren denken van docenten en studenten in lectoraat Brein & Leren (samenwerking met EUR en UU).
- Vertaling onderzoek naar kritisch denken in workshops voor docenten.
- Community kritisch denken toegankelijk voor docenten, met materialen (docentenhandleiding) voor leerlijn kritisch denken.
- Steeds meer opleidingen integreren kritisch denken expliciet in de curricula (training redeneren/argumenteren, vertaling in courses, projecten, onderzoeksvaardigheden, specialisaties en soms in een aparte leerlijn).

Stelling 1 Niets is beter dan het eeuwige geluk

Stelling 2 Een worstenbroodje is beter dan niets

Conclusie Daarom is een worstenbroodje beter dan het eeuwige geluk

(vrij naar Jonathan Baron)

Dank voor uw aandacht!

aeg.heijltjes@avans.nl

ppj.verkoeijen@avans.nl

Bronnen

- Abrami, P. C., Bernard, R. M., Borokhovski, E., Waddington, D. I., Wade, C. A., & Persson, T. (2015). *Strategies for teaching students to think critically: A meta-analysis*. *Review of Educational Research*, 85(2), 275-314.
- Abrami, P. C., Bernard, R. M., Borokhovski, E., Wade, A., Surkes, M. A., Tamim, R., & Zhang, D. (2008). *Instructional interventions affecting critical thinking skills and dispositions: A stage 1 meta-analysis*. *Review of Educational Research*, 78(4), 1102-1134.
- Evans, J. S. B. (2010). *Thinking twice: Two minds in one brain*.
- Kahneman, D., & Tversky, A. (1973). *On the psychology of prediction*. *Psychological Review*, 80(4), 237.
- Toulmin, S. E. (2003). *The uses of argument* Cambridge university press.

Illustraties (free downloads); pixabay, pexels, nl.wikipedia.org, creative commons

Informatie over (lectoraat) Brein & Leren):

- <http://lic.avans.nl/service.lic/introductie/brein-en-leren/index>
- <http://www.avans.nl/onderzoek/expertisecentra/stand-alone-lectoraten/lectoraten/brein-en-leren>